

חזקת ג' שנים-הולכי אושא

דובי כוגן ודניאל לוי

- א. חזקת מיטלטלין
- ב. חזקת מקרקעין
- ג. בירור שיטת הולכי אושא על-פי ההשוואה לשור מועד
- ד. נגיחה רביעית ושנה רביעית
- ה. בירור המשך הסוגיא לפי התוספות
- ו. שיטת הרמב"ם
- ז. חזקת מיטלטלין לפי התוספות והרמב"ם

א. חזקת מיטלטלין

המושג הראשוני הנוגע לבירור בעלות במיטלטלין הוא "חזקה שמה שתחת יד אדם שלו הוא". במצב זה לא מתחיל להתעורר ספק בבעלות. מקרה שבו יש ספק הוא "המחליף פרה בחמור" (ב"מ ק.), שבו לא ידוע אם הוולד שייך לקונה או למוכר מכיוון שלא ידוע מתי נולד. אם הוא נולד לפני המכר אז יהיה שייך למוכר, ואם נולד לאחר המכר אז יהיה שייך לקונה. לדעת רבנן לא ידוע מתי נולד ולכן 'המוציא מחברו עליו הראיה' מדין 'מוחזק'.

המציאות השלישית סבוכה אף יותר. חפץ שידוע שהיה שייך לראובן, וכעת הוא נמצא בידי שמעון. שמעון טוען שקנה את החפץ מראובן וראובן טוען ששמעון גנב. הדין הוא שמשאירים את החפץ בידי שמעון כי 'אחזוקי אינשי בגנבי לא מחזיקינן' (אין מחזיקים אדם כגנב). נשאלת שאלה על יסוד זה: האם אין גנבים? ועוד בכל מקרה אחד מהצדדים יוחזק כגנב, שכן אם שמעון קנה באמת את החפץ, אז ראובן משקר ומנסה לגנוב בחזרה את החפץ שמכר?! במקרים כמו גודרות (ב"ב לו.), אומן ודברים העשויים

להשאל או להשכיר (שבועות מח:) כן מחזיקים את מי שטוען שקנה כגנב. מדוע? הרי אמרנו שלא מחזיקים אדם כגנב? תשובה אפשרית אחת היא שבמקרים בהם כן מחזיקים את הטוען כגנב מדובר באדם שגונב משהו שהזדמן לידו ואינו גנב באופיו, כלומר הוא לא מחפש איך לגנוב אלא קפץ על ההזדמנות שנקרתה לו. מה גם שהוא לא עושה פעולה אקטיבית לגניבה אלא הוא פסיבי והחפץ הגיע אליו. זאת, לעומת מקרה שאם נטען ששמעון גנב אז אנחנו אומרים שהוא גנב באופיו, וחיפש איך לגנוב ומאשימים אותו בפעולה אקטיבית.

יש גם אפשרות שנייה להבדל בין המקרים, וניתן להבהירה יותר באמצעות דוגמא ממשכיר. אם נראה אופניים שראובן נוהג להשכיר אצל שמעון והם אצל שמעון, מה שהמציאות משדרת לנו הוא שהאופניים שייכים לראובן. לפיכך, אם שמעון יטען שקנה מראובן אז הוא המוציא את המציאות מחזקתה. זאת אומרת שהוא מנסה לשנות את הגדרת המציאות מאיך שאנו תופשים אותה, ולכן עליו להביא ראיה שאכן קנה. לעומת זאת, אם ראובן לא נוהג להשאל או להשכיר חפץ זה וכעת הוא נמצא בידי שמעון, אז בעיני המסתכל חל שינוי במציאות והחפץ נתפש בעיניו כחפץ של שמעון. במקרה זה ראובן יצטרך להביא ראיה, כי הוא זה שרוצה להוציא את המציאות מחזקתה, שהרי ברור לנו שהחפץ שנמצא כעת בידי שמעון הגיע אליו על ידי קניה או גניבה, ושמעון טוען שקנה ולא מחזיקים ממנו גנב, ולכן על ראובן מוטלת חובת ההוכחה.

ב. חזקת מקרקעין

חזקה בקרקע נעשית רק אחרי שלוש שנים (ב"ב כח.). נשאלת השאלה: מדוע אין חזקה נוצרת מיד כמו ב'מיטלטלין'? יש שתי תשובות אפשריות לשאלה זו.

תשובה אחת היא שבקרקע אין בעיה להיכנס ולא נדרשת כאן פעולת גניבה ממש, בניגוד לגניבת חפץ, ולכן חזקה על קרקע לא נוצרת מייד. תשובה שנייה היא שכשאדם מתיישב בקרקע, מבחינת המסתכל מהצד הקרקע שייכת לבעלים הראשון, למרות שכרגע יושב בה מישהו אחר. אחרי שלוש שנים חזקת המציאות משתנה.

לפי שני ההסברים, מדוע דווקא נדרשות שלוש שנים ולא פרק זמן אחר? בייחוד לפי ההסבר השני, מה מיוחד בשלוש שנים שגורמות לנו להסתכל על המציאות בצורה שונה?

שתי אפשרויות קיימות להבנת משמעות שלוש שנים של ישיבה בקרקע. אפשרות אחת היא ששלוש שנים של ישיבה בקרקע מקבילות לרגע אחד במיטלטלין. אפשרות שניה היא שבקרקע קיים יסוד חדש שלא קיים במיטלטלין.

לדעת הולכי אושא נדרשות שלוש פעולות של מחזור חקלאי שהן שלוש פעולות של ישיבה בקרקע, על מנת שתיווצר חזקה (ב"ב כח.-:). הולכי אושא לומדים את חזקת שלוש שנים משור המועד, שאם נגח שלוש פעמים יצא מחזקת תם וכעת מוחזק כמועד. ישן שתי אפשרויות להבנת סיבת השתנות חזקת השור. ניתן לומר שיש שינוי בשור, יש כאן התרגלות של השור להיות נגחן כתוצאה משלוש נגיחות. מאידך גיסא, ניתן לומר שמדובר בגילוי מציאות קיימת, כלומר גילוי טבעו של השור על ידי שלוש נגיחות.

ג. בירור שיטת הולכי אושא על-פי ההשוואה לשור מועד

על-מנת לבחון את הלימוד משור המועד לחזקת שלוש שנים, יש לעיין בנקודה נוספת. התורה דיברה על נגיחות יום אחרי יום. האם גם כשהשור ינגח שלוש פעמים באותו יום תשתנה חזקתו מתם למועד? לדעת רבי יהודה (ב"ק כד.) לא ייחשב השור כמועד, מכיוון שכששור נוגח שלוש פעמים ביום אחד זה לא מעיד כלום על טבעו של השור, שהרי ייתכן שזה היה אירוע חד פעמי שנגרם על ידי גורם חיצוני ולכן לא יחשבו כראיה. לדעת רבי מאיר (שם) כן ייחשב כמועד, שהרי ככל שהנגיחות קרובות זו לזו כך השור יתרגל יותר¹.

שינוי מעמד הבעלות בקרקע לא יכול להיות תלוי בהתרגלות. העובדה שהיושב בקרקע התרגל לשבת שם ודאי לא תצדיק את ישיבתו בעתיד. לפיכך, ברור שהולכי אושא לא הלכו לפי שיטת רבי מאיר כשהשוו בין שור לקרקע, אלא הלכו לפי שיטת רבי יהודה שראה את הנגיחות כראיה על

¹ לכאורה, נראה יותר הגיוני שככל שפורשים משהו לזמנים שונים כך יותר מתרגלים, ולא מובן, איך ניתן ללמוד שיקירב נגיחותיו מקל וחומר?

משהו שקיים בזמן הנגיחות (טבע השור), ולכן ניתן להשוות לקרקע, כאשר ישיבת האדם בזמן שהבעלים שותק במשך שלוש שנים (או שלושה מחזורי חקלאות) מהווה ראייה למשהו שקיים כאן (העברת הבעלות).

ד. נגיחה רביעית ושנה רביעית

שואל המקשן בגמרא: בשור נדרשת נגיחה רביעית על מנת שיתחייב כשור המועד, אם כן מדוע לא נדרשת פעולת ישיבה רביעית בקרקע על מנת שנעביר לידי היושב את הבעלות על הקרקע?

על כך שואלים התוספות (ב"ב כח. ד"ה "עד נגיעה רביעית לא מיחיבי"): פשוט שאין שום דבר בנגיחה הרביעית, מצד עצמה, שמשמש לשינוי מעמד השור, אלא שבנגיחה הרביעית השור מתחייב מכיוון שזו ההזדמנות הראשונה שבה ניתן להוציא לפועל את עובדת היותו נגחן. בקרקע אין צורך בישיבה רביעית על מנת להוציא לפועל את עובדת העברת הבעלות, אלא ניתן לממש זאת ישר לאחר שלוש שנים, ואם כן מהי ההוא אמינא של המקשן?

עונים התוספות שהמקשן אכן אומר 'מילתא בלא טעמא'. כשם שלאחר הנגיחה הרביעית הוא חייב לשלם נזק שלם, כך גם בקרקע הבעלות תופיע אחרי הפעם הרביעית.

אמנם, קשה להגיד שההוא אמינא מבוססת על מילתא בלא טעמא, אלא הכוונה היא שחזקה היא 'מילתא בלא טעמא', כלומר, אני נפגש עם מציאות מסוימת ומתנהג על פיה, וזה כלל לא משנה איך נוצרה המציאות הזו. בשור המציאות של שור נגחן מתגלה אליי לאחר הנגיחה הרביעית,² ולכן גם בקרקע העמדת היושב כבעלים תתקיים רק לאחר ארבע ישיבות בקרקע. זאת, מכיוון שרק בישיבה הרביעית אני רואה מציאות חדשה של בעלים (כמו בשור) ולא נכנסים לסיבה שבגללה החזקה משתנה.

תשובת הגמרא (לפי הבנת התוספות) היא שאין כאן 'מילתא בלא טעמא'. שלושת הנגיחות בשור מהוות ראייה לכך שהשור נגחן, ולכן בפעם הרביעית שהשור נוגח הוא יחויב בנזק שלם, וכך גם בקרקע, אין צורך בישיבה רביעית, שהרי שלושת הישיבות הראשונות מהוות ראייה למכר, והגדרת היושב כבעלים תיוסם מיד לאחר שלוש שנים.

² בשלוש נגיחות הראשונות חייב בחצי נזק, ובפעם הרביעית חייב בנזק שלם.

ה. בירור המשך הסוגיא לפי התוספות

ממשיך המקשן ושואל: לפי חזקת שתיקה לא צריך טענה, מכיוון שמספיקה הפסיביות של השתיקה על מנת להעביר בעלות.

התוספות תמהים (ב"ב כח: ד"ה "אלא מעתה חזקה שאין עמה טענה") מה ההוא אמינא של המקשן שתהיה ראייה ללא טענה? הרי אם אין טענת קניין, אין שום סיבה שנעביר את הבעלות. הראיה היא הביסוס של הטענה, כשאין טענה אז הראיה כשלעצמה לא עוזרת כלל. עונים התוספות: ייתכן שהראיה מעידה על מחילה ולא דווקא על קנייה, ולכן לא נצרכת טענת קניין.

הראייה על מחילה תלויה רק בבעלים ולא ביושב, אם כך מדוע הגמרא עונה שהיושב חייב לטעון שקנה (אנן נטעון ליה)? הרי לפי שאלת המקשן אין צורך לטעון לו! הרי זה תלוי רק בבעלים! והגמרא כלל לא עונה על השאלה, יש כאן דו שיח של חירשים.

המקשן טוען שמחילה מעידה על מכר או מתנה, ויש בעולם מציאות של מחילה, וניתן להגיד שהיושב מופיע כבעלים גם ללא טענת הקניין, ומדוע נדרשת טענה על מנת להעביר בעלות?

והגמרא עונה: מחילה אכן תספיק ללא טענת בעלות, אך הטענה נצרכת מעוד סיבה, על מנת שנוכל לדעת שאכן הבעלים מחל, כלומר הטענה משמשת גם כהשלמה לראיה על מחילה, ובלעדיה לא ניתן לדעת שהייתה כאן מחילה. חיסרון הטענה הינו פגיעה בראיה עצמה, ולכן גם במקרה של מחילה, כפי שהמקשן חשב, נצטרך את הטענה.

המשנה בדף מא. אומרת שחיסרון טענה פירושו 'שלא אמר לי אדם דבר מעולם'. יש הודאה של היושב שלא קנה, ובכל זאת ייתכן שהיה מכר, אלא שאדם שאיבד את שטר הקניין ולא מכיר את זכויותיו, ייתכן שיעדיף לטעון שישב שם ללא סיבה ולא אמרו לו כלום. זאת, מכיוון שמבחינתו אם יגיד שקנה, יצטרך להראות שטר והרי אין לו כעת, והוא בטוח שלא יהיה נאמן. לפיכך, יטען 'שלא אמר לי אדם דבר מעולם', שהרי אין לו מה להפסיד, ואולי אפילו ימחלו לו. הגמרא אומרת שהיינו חושבים שאנחנו נשאל אותו אם קנה, כדי לפתוח פה לאילם, והמשנה מלמדת אותנו שלא נטען טענה כזו עבור המחזיק.

לפי זה, איך ניתן להבין שהולכי אושא טוענים שהשתיקה מהווה ראייה למכר? הרי היושב הודה שלא קנה! ועל זה שואלים התוספות מה ההוא אמינא שתתאפשר העברת בעלות ללא טענה?

המהר"ם מסביר את תשובת התוספות. המקשן טוען שאמנם היושב מודה שלא קנה, אך שלושת הפעמים שהמרא קמא שתק הם ראייה על מחילה, והיושב יקבל את הקרקע בכל זאת, למרות שברור שלא היה כאן קניין³. המהר"ם מקשה על עצמו: אם כך, מדוע הגמרא בדף מא. אומרת שיפשיטאי שכאשר אין טענה לא תהיה העברת בעלות? הרי יש אפשרות של מחילה. משיב המהר"ם שה'פשיטאי' אינה על הדין, כי הוא אינו ברור מאליו, אלא השאלה היא על הניסוח של המשנה. הכוונה בשאלת 'פשיטאי' כאן היא שהיינו מבינים דין זה מהסיפא של אותה משנה, שאומרת שחזקה מועילה רק אם המחזיק טוען שהוא קנה את הקרקע, ומדוע נצרכת החזרה על דין זה?

אמנם, לכאורה קשה על המהר"ם. כאשר התוספות שואלים מה ההוא אמינא של המקשן, הם לא מבינים איך תתכן העברת בעלות ללא טענת קניין. באותו שלב, התוספות מבינים את שאלת ה'פשיטאי' בגמרא בדף מא. כפשוטה - ברור שחזקה שאין עמה טענה אינה חזקה. תשובת התוספות היא שיש אפשרות של מחילה, למרות שלא היה מכר. בשלב זה אמורה להישאל השאלה - אם כך מדוע הגמרא שואלת פשיטא (בדף מא.)? ובעקבות שאלה זו תשתנה הבנת הפשיטא לכך שאת אותו דין ניתן ללמוד מסוף המשנה במא. (כפי שהסביר המהר"ם). אך שאלה זאת לא נשאלת ואין אזכור בתוספות לשינוי בהבנתם את שאלת הפשיטא בגמרא. ולכן קשה להאמין שזהו המהלך בתוספות, בעוד חלק משמעותי ממנו לא מוזכר כלל.

ניתן לתרץ שמבחינת תוספות ה'פשיטאי' במא. עוסקת רק במקרה שם ('שלא אמר לי אדם דבר מעולם') וזהו אינו המקרה המדובר כאן. במקרה שלנו מדובר בשותק ועל זה הגמרא לא שאלה 'פשיטאי'. המקשן אצלנו מבין שזהו חידוש במקרה שלנו, אבל לא מבין את ההיגיון, הרי יש ראייה שהיה מכר! אם כן, מדוע שלא נשאיר את הקרקע אצל היושב בה? ועונה הגמרא (לפי הבנתנו את התוספות) שהראיה עצמה פגומה ללא הטענה.

³ אם כי קשה להגיד זאת.

בין השאלה לתשובה שואלים התוספות: גם אם ישנה ראייה, לא ניתן להעביר את הבעלות על הקרקע ליושב, שהרי אינו מופיע כבעלים, ומכאן שאין כלל הוא אמינא להעברת הבעלות! עונים התוספות שבית הדין לא צריך לקבוע שהייתה העברת בעלות, שהרי יש לנו אופציה נוספת של מחילה ואף יש לנו ראייה לכך- שתיקת 3 שנים של המרא קמא בזמן שיושבים לו בקרקע!

על כך עונה הגמרא: אכן קיימת אופציה של מחילה (שאומרת שהיה מכר או מתנה), אך ללא טענה הראייה למחילה פגומה, ו'איהו לא טעין, אנו נטעון ליה!!'! אנו (בית דין) לא נשלים ליושב את הראייה אם הוא לא עושה זאת, ולכן לא נקבע שהוא הבעלים על הקרקע!

ו. שיטת הרמב"ן

הרמב"ן מעיר: "לא נתחוויר לי מה עניין זו לזו", כלומר, איך ניתן להשוות בין שור לקרקע?

ממשיך הרמב"ן ומחדש יסוד- שלוש פעמים מוציאות מהמעמד הקודם. בשור, מחזקת תם לחזקת מועד, ובקרקע, הוצאתה מחזקת ה'מרא קמא' והעברתה ליושב.

על כך נשאל: מה הייתה הבנתו הראשונה של הרמב"ן, שעל בסיסה לא הבין את ההשוואה בין שור לקרקע?

אם הרמב"ן הבין את שינוי מעמד השור על בסיס ההנחה שהוא התרגל לנגוח, אז ברור מדוע הוא לא מבין את ההשוואה, שהרי בקרקע אין כלל עניין של 'התרגלות'. אכן, לפי זה, קשה להבין את המש דברי הרמב"ן, כי יוצא שהוא שינה את הבנתו כלפי עצם מושג ה'חזקה', וזהו דבר שקשה לאמרו⁴ ולכן נדחה אפשרות זו.

ניתן להבין שחזקה מהווה ראייה. במקרה של שור, שלוש נגיחות מהוות ראייה על טבע נחני, ובמקרה של קרקע, שלוש 'ישיבות' מהוות ראייה על מכר. אולם, אם כן הוא, מדוע 'לא נתחוויר' לרמב"ן מעיקרא? לכאורה, יש מקום להשוות בין המקרים על פי עקרון זה.

⁴ לא יתכן שהרמב"ן לכל אורך השי"ס מבין מושג בדרך מסוימת, וכעת נתקל ב'ביעה' ומוותר מיד על כל ההבנה שלו.

אפשרות נוספת להבנת הרמב"ן היא שחזקה היא 'מילתא בלא טעמא' שאנו מתייחסים למציאות כפי שהיא מופיעה בפנינו. אולם, לכאורה, יש להקשות מדוע 'לא נתחוויר! אכן, לפי הבנה זו אין בעיה להבין את הקושי המקורי של הרמב"ן, כי באמת 'לא נתחוויר'. בשור יש שלוש פעמים שבהן קיימת מציאות שלמה של נגיחה, ולעומת זאת בקרקע- ישיבת היושב שנה בקרקע אינה מציאות שלמה, שהרי בזמן הישיבה הקרקע עדיין בבעלות ה'מרא קמא', ולכן לא נתחוויר הדמיון ביניהם.

עונה הרמב"ן ששלוש פעמים מוציאות את הדבר מחזקתו. יש פעולה שלמה של פגיעה בהגדרת הבעלים הראשון בקרקע, ובמקרה של שור- בכל נגיחה קיימת פגיעה שלמה ביחזקת התמות שלו. אם כך נשאלת השאלה: מדוע הרמב"ן טוען שיש בשור עניין להגיד שנפגעה יחזקת התמות שלו, הוא היה יכול להגיד שיש פעולה שלמה של נגיחה אך לא של פגיעה! בשור לא ברור שמדובר בפעולת פגיעה. נראה לומר שהרמב"ן מבין שעל מנת להוציא דבר מחזקתו נדרשות שלוש פעולות שלמות של פגיעה בחזקת המציאות הקודמת. לפיכך, הוא מבין כך גם בשור. הנגיחות מהוות פגיעה בחזקת המציאות הקודמת, ביחזקת התם' של השור.

אך מאיפה הרמב"ן מבין את זה?

התמות מונעת מהשור להיות מוגדר כ'מזיק'. לשור, בדומה למזיקים אחרים, יש טבע של 'מזיק', ולכן השור אמור להיות מועד לעולם. אך התמות משמשת כחסם שמונע מהטבע של השור להתפרץ. ברגע שהחסם יוסר השור ייחשב כמועד, אין כאן חזקה חדשה אלא פגיעה ב'מחסום', ולכן מובן מדוע הרמב"ן מתייחס לנגיחות כאל פגיעות בחזקת מציאות קודמת. בקרקע, לעומת זאת, היציאה מחזקת הבעלות הקודמת לא מספיקה על מנת שנעמיד אותה בידי היושב, אלא נצרכת עוד פעולת ישיבה בקרקע.

כעת, מובנת שאלת המקשן: על מנת שהקרקע תחשב בבעלות היושב נצטרך לחכות עוד שנה, או מחזור חקלאות שמהווה פעולת ישיבה בקרקע. שתי אפשרויות יש להבנת תשובת הגמרא.

אפשרות אחת היא שגם בקרקע יש מציאות שרוצה לפרוץ החוצה, אך יש חסם שמונע זאת. כשאנו רואים אדם שיושב בקרקע זמן מסוים ואוכל מפרותיה, מתגלה אלינו מציאות של בעלות, אך יש חסם- יש בעלים אחר על הקרקע, ולכן העובדה שאדם אחר יושב בקרקע לא אומרת לנו כלום.

מהרגע שבו משתחרר החסם, כלומר, היו שלוש פגיעות בבעלות הקודמת, וכרגע אנו לא רואים אותו כבעלים, מיד פורצת החוצה המציאות של קרקע בחזקת היושב, ולכן נגדירו כבעלים, ואין צורך בישיבה ירביעית בקרקע. אפשרות שנייה היא שבקרקע נדרשת שנייה אחת של ישיבת היושב מעבר לשלוש שנות הישיבה בקרקע. שנייה זאת לא משמשת כישיבה רביעית בקרקע שמגדירה את היושב כבעלים, אלא שמהרגע שנפסק הרצף הישיר של הבעלות הקודמת, אנחנו בודקים מה המציאות שמתגלה אלינו. השנייה של הישיבה מגלה לנו מציאות (שהיא לא הגדרת בעלות אקטיבית) של היושב בקרקע, וכעת על מנת להוציא את המציאות מחזקתה נדרשת ראייה, כלומר, תפקיד השנייה הוא להגדיר מיהו המוציא את המציאות מהמצב שבו היא מתגלה בפנינו, מי מוציא את הקרקע ממי.

כאן שואל המקשן: הבנו ששלוש פעולות ישיבה בקרקע פוגעות וגורמות להוצאת הבעלות של הקרקע מה'מרא קמא', ומדוע נצרכת טענת הקניין?! הרי הקרקע לא בבעלות ה'מרא קמא'.

עונה הגמרא (לפי הבנת הרמב"ן): טענת הקניין נדרשת על מנת שתהיה פגיעה בבעלות ה'מרא קמא' על הקרקע, ובלעדיה אין עילה להוציא את הקרקע מבעלותו. הטענה משמשת (בדומה קצת לשיטת התוספות) כהשלמה טכנית לפעולת הפגיעה בבעלות, ובית דין לא ישלים את הפגיעה ולכן לא יוציא את הקרקע מחזקת הבעלות הראשונה, ולא יעמידה בידי היושב.

ז. חזקת מיטלטלין לפי התוספות והרמב"ן

לפי הדרך בה הסברנו שיטת התוספות בנוגע לחזקה בקרקע, נוכל לראות כיצד התוספות מבינים את היסוד במיטלטלין. במיטלטלין העובדה שהחפץ נמצא כעת אצל אדם אחר, בתוספת העובדה שלא מחזיקים ממנו גנב, מהווה ראייה שהיה כאן מכר או מתנה, וכעת החפץ שייך לו. זאת, כשם שבקרקע ישיבת היושב שלוש שנים בנוסף לטענת קניין ושתיקת הבעלים, מהווה ראייה למכר או מתנה.

לפי שיטת הרמב"ן, במיטלטלין משאירים את החפץ בידי המחזיק, מכיוון שזוהי המציאות שמתגלה בפנינו. העובדה שאנו לא מחזיקים אותו כגנב מונעת ממציאות הבעלות הקודמת לחסום את המציאות העכשווית,

כלומר, כשאנו רואים חפץ בידי אדם אחר ולאור העובדה שאנו מניחים שאינו גנב, מתגלה לנו מציאות בעלתית חדשה. לעומת זאת, במקרים כמו אומנים, שואלים, שוכרים וגודרות, המציאות הבעלתית הקודמת חוסמת את המציאות העכשווית, שהרי למרות שהחפץ ברשות המחזיק, אנו מניחים שהוא אינו שלו. כמו שבקרקע ישיבת שלוש שנים, בנוסף לטענת קניין ושתיקת הבעלים, קוטעת את המציאות הקודמת ומוציאה אותה מחזקתה, וכעת מתגלה לנו מציאות בעלתית חדשה.